

2008. GADA AKTUALITĀTES ATTĪSTĪBAS SADARBĪBĀ **Informatīvs biļetens**

SAEIMA PIENĒMUSI STARPTAUTISKĀS PALĪDZĪBAS LIKUMU.

2008. gada 28. maijā spēkā stājās Starptautiskās palīdzības likums. Likuma mērķis ir nodrošināt efektīvu un caurskatāmu Latvijas sniegtās palīdzības plānošanu un īstenošanu.

Likums nosaka, ka Ārlietu ministrija koordinē Latvijas īstenoto attīstības sadarbību, izstrādā attīstības sadarbības politikas plānu un sadarbojas ar ārvalstu finansētājiem, lai īstenotu kopīgas starptautiskās palīdzības aktivitātes.

Atbilstoši likumam tiks izveidota Attīstības sadarbības valsts aģentūra¹. Tā būs Ārlietu ministrijas pārraudzībā un realizēs Latvijas sniegto starptautisko palīdzību.

APSTIPRINĀTI MINISTRU KABINETA NOTEIKUMI "KĀRTĪBA, KĀDĀ ĪSTENO GRANTA PROJEKTU KONKURSUS"

2008.gada 30.augustā spēkā stājās Ministru kabineta noteikumi "Kārtība, kādā īsteno granta projektu konkursus". Noteikumi nosaka kārtību, kādā sagatavo un izsludina granta projektu konkursus, īsteno konkursu vadību, izvērtē projektu iesniegumus un pieņem lēmumu par konkursu uzvarētājiem. Pamatojoties uz šiem noteikumiem, Ārlietu ministrija turpmāk izsludinās granta projektu konkursus Latvijas Republikā vai saņēmējvalstī. Ārlietu ministrija izsludinās arī granta projektu konkursus finansējuma piešķiršanai priekšizpētes vizīšu īstenošanai.

NOSLĒGUSIES PROJEKTU PIETEIKUMU PIENĒMŠANA ĀRLIETU MINISTRIJAS IZSLUDINĀTĀJAM GRANTA PROJEKTU KONKURSAM.

Šā gada 30. septembrī noslēdzās pieteikšanās uz Ārlietu ministrijas izsludināto granta projektu konkursu „Atbalsts attīstības sadarbības projektiem Latvijas Republikas noteiktajās saņēmējvalstīs”. Tā kā konkursa nolikums paredzēja iespēju projektus nosūtīt arī izmantojot pastu, pēdējos pieteikumus Ārlietu ministrija saņēma 2. oktobrī.

Kopumā ir saņemti 23 projekti pieteikumi, kuros no Ārlietu ministrijas attīstības sadarbības budžeta prasītā summa ir Ls 350 358,79, kas vairāk nekā trīs reizes pārsniedz konkursam paredzēto finansējumu.

Atgādinām, ka viena projekta finanšu tāmei bija jābūt no 5000 līdz 20 000 LVL. Kopējais granta projektu konkursa finansējums ir 100 000 LVL.

Līdz 24. oktobrim neatkarīga ekspertu komisija projektus izvērtēs. Informācija par uzvarētājiem tiks publicēta ĀM mājas lapā.

Projektu īstenošanas termiņš būs no šā gada 10. novembra līdz 2009. gada 1. martam. Projekta īstenošana varēs noritēt īsāku laiku, tomēr nevarēs sākties ātrāk un beigties vēlāk par minētajiem datumiem.

Ārlietu ministrijas izsludinātā granta projektu konkursa īstenojamie projekti dos labu iespēju Latvijas nevalstiskajām organizācijām attīstīt sadarbību ar saņēmējvalstu partneriem, nodot savu pieredzi un zināšanas, kas gūtas Latvijas attīstības un reformu procesā.

¹ Aģentūra tiks izveidota, kad Valsts budžetā būs pietiekams finansējums un ievērojami pieaugs attīstības sadarbībai paredzētie līdzekļi.

**ĀRLIETU MINISTRIJĀ NOTIKUŠAS MĀCĪBAS
PAR ATTĪSTĪBAS SADARBĪBAS PROJEKTU
GATAVOŠANU UN NOVĒRTĒŠANU.**

2008. gada 11. un 12. jūnijā Ārlietu ministrija sadarbībā ar Eiropas Komisijas konsultanti doktoru Ireni Lorisiku organizēja mācību semināru „Pilsoniskās sabiedrības iesaiste attīstības sadarbībā”. Seminārā piedalījās valsts institūciju un nevalstisko organizāciju pārstāvji no Latvijas, Lietuvas, Igaunijas. Bija arī dalībnieki no Itālijas un Azerbaidžānas. Pasākums tika organizēts, lai pilnveidotu dalībnieku zināšanas par attīstības sadarbības projektu gatavošanu un novērtēšanu atbilstoši Eiropas Komisijas izvirzītajiem kritērijiem. Semināra laikā klātesošie tika iepazīstināti ar to Eiropas Komisijas institūciju darbu, kas nodarbojas ar attīstības sadarbības jautājumiem.

Zināšanas, kas tika iegūtas semināra laikā, ir svarīgas, lai Latvijas un citu pasākumā pārstāvēto valstu potenciālie attīstības sadarbības projektu autori spētu profesionālāk sagatavot savus pieteikumus un kļūtu konkurētspējīgi ar citām ES dalībvalstīm, kuru pieredze attīstības sadarbībā ir ilgstošāka.

**IZSTRĀDĀTS STARPPOSMA INFORMATĪVAIS
ZIŅOJUMS PAR ATTĪSTĪBAS SADARBĪBAS
POLITIKAS PROGRAMMAS 2006.-2010.
GADAM IZPILDI.**

Ārlietu ministrija 2008.gada jūnijā izstrādāja Starpposma informatīvo ziņojumu par Latvijas Republikas Attīstības sadarbības politikas programmas no 2006.gada līdz 2010.gadam izpildi un novērtējumu.

Informatīvajā ziņojumā secināts, ka vērojams progress īstenojot attīstības sadarbības projektus un veicinot sabiedrības atbalstu attīstības sadarbības politikai un mērķiem. Savukārt, lai veicinātu Latvijas, kā jaunās donorvalsts pieaugošo lomu un starptautisko saistību izpildi attīstības sadarbībā, ik gadu nepieciešams būtiski palielināt piešķirtā finansējuma apjomu. Lai arī finansējums divpusējai attīstības

sadarbības politikas īstenošanai ik gadu pieaug (2006. gadā 150000 LVL; 2007. gadā 450000 LVL; 2008. gadā 580 000 LVL), tomēr kopējais attīstības sadarbības politikas īstenošanai piešķirtais finansējums ir zemākais no visām Eiropas Savienības dalībvalstīm.

**ĀRLIETU MINISTRIJA AICINA ŽURNĀLISTUS
PIEDALĪTIES KONKURSĀ PAR LABĀKO
PUBLIKĀCIJU ATTĪSTĪBAS SADARBĪBAS
TEMATIKĀ.**

LR Ārlietu ministrija organizē konkursu žurnālistiem „Gada publikācija par attīstības sadarbību”.

Konkursa uzdevums ir veicināt Latvijas iedzīvotāju informētību un izpratni par Latvijas sniegto palīdzību valstīm ar zemākiem ekonomiskajiem rādītājiem, kā arī par attīstības sadarbības nozīmi Eiropā un pasaulē kopumā. Konkursā tiek pieņemti televīzijas, radio un preses materiāli.

Balva – Briseles apmeklējums un viesošanās Eiropas Savienības institūcijās, kas nodarbojas ar attīstības sadarbības jautājumiem. Balvas tiks pasniegtas trijās nominācijās. Labākā publikācija nacionālajos elektroniskajos medijos, labākā publikācija nacionālajos preses izdevumos un labākā publikācija reģionālajos medijos. Darbus aicinām iesniegt līdz šā gada 1. novembrim. Uzsvēram, ka tiem jābūt publicētiem pirms iesniegšanas datuma.

Iesniegtos darbus vērtēs žūrijas komisija, kurā būs Ārlietu ministrijas un nevalstisko organizāciju pārstāvji. Vērtējot publikācijas tiks ņemta vērā: aktualitāte, nozīme sabiedrības informēšanas procesā, izpratne par attīstības sadarbības nozīmi Latvijā un pasaulē u.c. kritēriji.

Konkursam tiks pieņemtas ne tikai publikācijas par mūsu valsts ieguldījumu attīstības sadarbībā, bet arī kopējo attīstības sadarbības nozīmi, veicinot mazāk attīstītu pasaules reģionu izaugsmi.

PĀRSKATS PAR ATTĪSTĪBAS SADARBĪBAS PADOMES DARBU 2007. GADĀ.

2007.gadā notika septiņas padomes sēdes, kurās tika pieņemti divdesmit trīs lēmumi, kas bija saistīti ar granta projektu konkursiem un iesniegtiem projektiem. Kopā 2007.gadā Padome lēma par 35 projektu (granta projektu konkursu projekti, vēstniecību administrētie projekti, priekšizpētes vizītes un pēckonflikta rekonstrukcijas projekta) atbalstīšanu.

Būtiski atzīmēt, ka 2008.gada 28.maijā līdz ar Starptautiskās palīdzības likuma spēkā stāšanos, Attīstības sadarbības padome beidza pastāvēt. Tā bija lēmēj institūcija attīstības sadarbības jomā un darbojās kopš 2005.gada. Starptautiskās palīdzības likums nosaka Attīstības sadarbības valsts aģentūras izveidi, tomēr līdz aģentūras izveidei tās funkcijas pildīs Ārlietu ministrija.

Otrā vieta piešķirta Jelgavas Spīdolas ģimnāzijas audzēknei Martai Puķītei..

EIROPAS ATTĪSTĪBAS DIENAS.

No 15. līdz 17. novembrim Strasbūrā notiks jau trešās Eiropas Attīstības dienas (EDD). Tas būs lielākais šī gada pasākums attīstības sadarbībā. EDD laikā būs iespēja aplūkot attīstības sadarbības izstādi. Latvija tāpat kā iepriekšējo EDD laikā Lisabonā piedalīsies kopējā Baltijas un Ziemeļvalstu stendā, kur iepazīstinās izstādes apmeklētājus ar Latvijas projektiem. Šī gada kopējā tēma – vietējās pašvaldības: vietējo pašvaldību projekti un ieguldījums palīdzības saņēmējvalstīs.

Par EK rīkotā Āfrikas zīmējumu konkursa uzvarētāju no Latvijas kļūst Valkas skolniece Elīna Primaka.

2007. gada otrajā pusē un 2008. gada sākumā Eiropas Komisija jau otro reizi pēc kārtas organizēja zīmējumu un multimediju darbu konkursu par Āfrikas tematiku. ES dalībvalstu skolēni tika aicināti sagatavot konkursa darbus sekojošās 3 tēmas: klimata izmaiņas, ūdens un enerģija, kā arī tūrisms.

Konkursa darbu iesniegšana noslēdzas 31. martā. Tam sekoja labāko darbu atlase katrā no dalībvalstīm un lielās žūrijas vērtējums Briselē, kas izvēlējās nacionālos uzvarētājus un otrās vietas ieguvējus. Viņi tiks aicināti uz Eiropas Attīstības dienām Strasbūrā, kur 16. novembrī notiks svinīga balvu pasniegšanas ceremonija. Uzvarētāju gaida arī ceļojums uz Āfriku.

PALĪDZĪBA AFGANISTĀNAI

NOŠLĒDZIES PIRMAIS LATVIJAS FINANSĒTAIS ATTĪSTĪBAS SADARBĪBAS PROJEKTS AFGANISTĀNĀ.

2008. gada 29.maijā tika pabeigts pirmais Latvijas finansētais attīstības sadarbības projekts Afganistānā. Projekta ietvaros tika izveidota avota ūdens uzkrāšanas un piegādes sistēma Farjabas provincē, kur izvietoti arī Latvijas Nacionālo bruņoto spēku karavīri.

Īstenojot šo projektu, ar dzeramo ūdeni apgādāti gandrīz 5 tūkstoši vietējo iedzīvotāju. Dzeramais ūdens tiek pievadīts arī skolai, nodrošinot ar to

aptuveni 1300 skolnieku. Projekts īstenots sešos mēnešos un tā kopējās izmaksas ir 58 044 USD (aptuveni 31 tūkstotis latu). No Ārlietu ministrijas attīstības sadarbības budžeta projekta īstenošanai tika piešķirti 50 000 ASV dolāri (25 tūkstoši latu), savukārt atlikusī projekta budžeta summa tika segta no vietējiem līdzekļiem, ciematu iedzīvotājiem piedaloties projekta īstenošanā.

Projekta īstenošana norisinājusies ārkārtīgi sarežģītos apstākļos: valstī, kur notiek militāra operācija un, kur šobrīd savu darbību nav izvērsusi neviena Latvijas nevalstiskā organizācija. Projekta realizācija bija iespējama, pateicoties attīstības sadarbības budžeta finansējumam un aktīvai sadarbībai starp diplomātiem un Nacionālo bruņoto spēku karavīriem.

Ārlietu ministrija turpinās darbu, lai īstenotu attīstības projektus Afganistānā.

AFGANISTĀNAS ĀRLIETU MINISTRS PAUŽ PATEICĪBU PAR LATVIJAS IEGULDĪJUMU VALSTS ATJAUNOŠANĀ.

2008. gada 15. augustā ārlietu ministrs Māris Riekstiņš saņēma Afganistānas ārlietu ministra Dr.Rangina Dadfara Spantas (*Rangeen Dadfar Spanta*) vēstuli, kurā izteikta pateicība par Latvijas politisko un morālo atbalstu Afganistānai, kā arī Latvijas finansiālo ieguldījumu Afganistānas atjaunošanai, par ko tika paziņots 12.jūnijā Parīzē, Francijā notiekošajā Starptautiskajā konferencē Afganistānas atbalstam.

"Jūsu nenovērtējamajam atbalstam ir ļoti svarīga loma mūsu valsts atjaunošanā, tā dod iespēju Afganistānai atjaunot tās likumīgās tiesības starptautiskajā sabiedrībā, veicināt reģionālo sadarbību un nodibināt draudzīgas attiecības ar visām pasaules valstīm, lai miers un stabilitāte būtu reģionā un pasaulē," raksta Dr.Rangins Dadfars Spanta.

**AFGANISTĀNĀ IEMŪRĒ PIRMOS AKMEŅUS
PAR LATVIJAS UN EIROPAS KOMISIJAS
LĪDZFINANSĒJUMU BŪVĒTĀS TIESU ĒKAS
PAMATOS.**

1. augustā Afganistānā, Farjabas provinces Širintagabas pilsētā, tika uzsākta tiesu namu celtniecība. Tas ir jau otrais Latvijas finansētais projekts Afganistānā.

Kopumā visa projekta ietvaros tiks uzbūvētas trīs šādas tiesu ēkas un veikta tiesnešu un citu nozares darbinieku apmācība.

PALĪDZĪBA GRUZIJAI.²

Lai sniegtu atbalstu Gruzijai karadarbības izraisīto seku un humānās krīzes novēršanā, Latvija sniedza ievērojamu humāno palīdzību Gruzijai. 12. augustā Latvijas Ministru kabinets piešķīra 120 000 latu. Par daļu no piešķirtā finansējuma laikā no 12. augusta līdz 19. septembrim uz Gruziju ir nogādātas divpadsmit humānās palīdzības kravas no Latvijas, nogādājot Gruzijā medicīniskos preparātus, pārtiku, apģērbus, teltis un citas pirmās nepieciešamības preces. Humānās palīdzības sniegšanā piedalās Latvijas valsts institūcijas, „Latvijas Sarkanais Krusts”, virkne nevalstisko organizāciju, uzņēmumi, kuru kravas ar Ārlietu ministrijas starpniecību tika nogādātas Gruzijā. Latvijas sniegtās palīdzības ietvaros septembrī divu nedēļu ilgā rehabilitācijas kursā Latvijā piedalījās 30 bērni no Dienvidosetijas.

² Atbalsts Gruzijai karadarbības seku un humānās krīzes novēršanā būtu uzskatāms par humāno palīdzību, nevis attīstības sadarbību. Tomēr, ņemot vērā šo palīdzību, kā apliecinājumu Latvijas atbalstam Gruzijai, informācija iekļauta attīstības sadarbības biļetenā.

**2008. GADS LATVIJAS PLATFORMAI
ATTĪSTĪBAS (LAPAS) SADARBĪBĀ.
NOZĪMĪGĀKAIS VEIKUMS.**

Informāciju sagatavojusi LAPAS.

2008. gadā LAPAS jau esošajām organizācijām piedroņās Latvijas Jaunatnes padome, kas pārstāv 50 jauniešu organizācijas, kā arī AIESEC Latvija, Latvijas gruzīnu biedrību *Šamšoblo* un Vidzemes Mūžizglītības atbalsta biedrību.

Pavasari LAPAS un tās dalīborganizāciju pārstāvji Saldū, Alūksnē, Līvānos, Daugavpilī, Madonā, Īvande, Rīgā, Valmierā, Jelgavā un Ogrē informēja aptuveni 180 cilvēkus no vairāk nekā 100 sabiedriskām organizācijām, rajonu padomēm un sociāliem dienestiem par Latvijas lomu attīstības sadarbībā un par iespējām līdzdarboties.

2008. gadā LAPAS ir organizējuši Latvijas puses līdzdalību vairāk nekā 30 Eiropas Savienības mēroga pasākumos ārzemēs par Eiropas attīstības sadarbības politiku.

LAPAS šogad koordinēja *Attīstības izglītības pamatnostādņu 2008.-2015. gadam* izstrādi.

Šogad LAPAS turpināja veicināt Latvijas NVO un citu pušu sadarbības iespējas ar kaimiņvalstīm – pievērsot īpašu uzmanību Ukrainai. LAPAS iniciēja sadarbību ar Doņetskas un Dņepropetrovskas apgabaliem, kuros līdz šim bijis vismazāk attīstības sadarbības piedāvājumu. LAPAS veicinājusi partneru meklējumus Ukrainas ierosinātajās sadarbības jomās. Vasaras beigās Tūjā notika Latvijas un Ukrainas partneru kopīga vasaras nometne, kurā piedalījās 16 Ukrainas un vairāk nekā 40 Latvijas pārstāvji.

Lai veicinātu un koordinētu NVO atbalstu Gruzijas krīzes sākuma periodā, pateicoties LAPAS iniciatīvai, tika izveidota „Latvijas NVO koalīcija Gruzijas atbalstam”. Šajā neformālajā koalīcijā savu dalību pieteikuši pārstāvji no 20 organizācijām.

Pasaules dienas LAPAS šogad ir organizējusi par Āfrikas attīstības tēmu. Notikušas 7 lekcijas par Āfrikas tēmu Rīgā, *Pasaules dienas* nedēļas garumā: *Sapnis par Āfriku* Valmierā (7.-11. 04), Alūksnē (14.07.-19.07) un Liepājā (6.-11.10).

Pasaules dienu ietvaros apmācīti 14 Jaunie Tūkstošgades attīstības mērķu (TAM) eksperti, vecumā no 18-24 gadiem. Šie jaunie eksperti Starptautiskajā nabadzības novēršanās dienā prezentēs elektronisku grāmatu *TAM gatavi*.